

TELEGRAFUL ROMAN.

Apere Marțio. Joia și Sâmbata

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru Monarchia pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 25 Iuliu, 1894.

Tôte cercurile politice ale magiariilor, fie opoziționale, fie guvernamentale, s'ocupă cu cestiunea română, care li s'a impus și li se impune dîlnic. Cât de mult ar fi voit magiarii s'ă trăsescă în credință, că cestiunea română în Ungaria nu există, cât de mult au cercat ei s'ă ascundă, amăgindu-se pe sine și voină a amăgi și pe alții: în fine s'au convins că aceasta nu se mai poate, au recunoscut existența cestiunii acesteia și recunosc, că ea trebuie rezolvată.

Acuma e tot rezultatul pozitiv până acuma, căci mai departe, nimic nu e precizat. La întrebarea, cum s'ă rezolve cestiunea, domnesc între magiarii cea mai mare confuzie? Frasa: „câte capete, atâtea păreri”, se potrivește cum s'ă cade aci. Guvernul, s'ă vede, că nu e în curat cu calea, cear fi s'ă urmeze, cu tot studiul ministrului Hieronymi. Acesta se vede din unele comunicate inspirate de guvern, cum este și comunicatul reproduș în nrul present al fôiei nôtre, după „Polit. Corresp.” Administrațiunea de stat, executarea cestiiei române, pentru „pacificarea” românilor. Tôte acestea s'ă spun inse mai mult în general, domnind un chaos în tôte mișcarea acestă. Foile ađi înjură pe toți români, declarându-i de dușmani ai statului, cari graviteză în afară, mâne strigă după „moderați” s'ă iese la ivelă, apoi au inventat acum un nou partid între români, care nici n'a existat, nici nu există, „partidul de mijloc”, un fêt al politiceii confuze magiare.

Din tôte acestea s'ă vede, că politicii magiari sau nu sunt în stare s'ă rezolve corect și în mod echitabil cestiunea de naționalitate sau, ceea-ce e

mai probabil, nu vreau, nu s'ă ocupă destul de serios cu resolvarea ei, cu tôte afirmările date de guvern în privința acestă.

Dar cu tôte divergențele de păreri, în una toți magiarii, tôte partidele și fracțiunile sunt de o părere, anume aceea, că dacă trebuie s'ă se facă ceva în favorul naționalităților, dacă trebuie s'ă se facă unele concesii, acelea așa s'ă se croască, așa s'ă se introducă, încât pretutindenea în țără elementul magiar s'ă rămână de-asupra, chiar și unde el este în minoritate disparentă și naționalitățile în special români s'ă nu se pôtă valora după numărul și importanța lor, acțiunea lor s'ă se paralizeze prin anumite chichite ale noulor legi, cu un cuvânt ei s'ă rămâie și mai departe ceea-ce au fost și sunt: iloți politici, fără putere.

Spre adevirarea acesteia n'avem decât esaminăm păreriile ce s'ă scriu prin foile magiare asupra unei reforme, ce mai serios preocupă acum cercurile politice magiare. E reforma legii electorale, prin care, — așa cugetă magiarii — s'ă se rezolva dacă nu deplin, dar cel puțin în parte mare, cestiunea română. Acestă e cea mai nouă „pêtra înțelepciunii” a politiceii magiare, care în publicitate începe a lua forme mai concrete, din chaosul celorlalte reforme accentuate.

Ministrul Hieronymi, precum scim în vorbirea sa din Coșocna a accentuat-o de nou, ér foile încă s'au ocupat cu ea. În apretierile ce o fac ele însă, numai decât aflăm exprimat ceea ce am sustinut noi mai sus, că adevă dacă trebuie s'ă se imperativ ca legea electorală s'ă se schimbe, s'ă se facă acestă cu anumite reserve în favorul magiarismului.

În înțelesul acestă se exprimă „P. Lloyd” dela 24 Iulie, dîcînd, că scopul reformei legii electorale, proiectate de Hieronymi, este de-a completa edificiul statului după cerințele moderne. Er cum explică magiarii „cerințelele moderne” o scim;

tocmai contrar ideilor secului nostru, în loc de-a lăsa liberă dezvoltare tuturor popórelor, a magiarisa sau cel puțin a sugruma politicesce pe popórele nemagiare ale patriei.

Mai explicit s'ă exprimă în privința acestă „Budap. Hirl.” de la 26 Iulie c. în un prim articol.

În acest articol autorul nu e îndestulit numai cu cele ce a đis ministrul Hieronymi la Coșocna, ci mai propune unele aditament, între cari este votarea cu ședule, prin scrierea cu mâna proprie a numelui candidatului. În urmă dîce:

„În ori ce cas la cernerea parlamentului trebuie s'ă fim cu considerare ca în parlament s'ă fie asigurată marea majoritate pentru magiarime”. Adevă s'ă se facă da capo legea cea nouă de așa, încât români éráș s'ă nu pôtă fi reprezentanți numărului lor, s'ă nu aibă pôte mai mulți deputați, decât ar avea acum, dacă ar alege!

Frumóse principii de echitate politică!

Atunci parlamentul tot n'ar fi expresiunea voinței popórelor țării, cum nu este acum. Dar s'ă bage bine de samă magiarii, că precum afirmă cu drept „Bud. Hirl.” tot în acel articol că: „parlament cinstit nu s'ă pôte alcătui, decât prin alegeri cinstite”, tot asemenea s'ă pôte dîce, că parlament cinstit nu pôte fi, decât un parlament ales pe basa unei legi electorale cinstite și juste pentru tôte popórele din patrie.

Un glas semioficios despre cestiunea română. „Polit. Cor.” serie: „Nici nu se pôte cugeta guvernul s'ă rezolve cestiunea română pe cale legislativă. Starea din Ardél e rezultatul unui proces secular. Nu legile, ci executarea necorectă e de vină că magiarii trebuie s'ă se ocupe cu cestiunea română. Dacă va înceta în Ardél jalusia și vor înceta considerările familiare, ér în loc va deveni lege administrațiunea de stat, atunci va înceta și cêrta de naționalități. Ministrul

de interne Hieronymi, s'a rentors din Ardél cu convingerea că relele din Ardél nu s'ă incurabile și cu o politică înțeleptă ușor se pot vindeca. Guvernul e hotărît ca cu zel s'ă deslege cestiunea naționalităților și pe români s'ă i cucerescă moralmente pentru idea de stat magiar. Se n'țelege în acestă dispoziție amărîta politică deocamdată nu pôte avé succese, dar în venitoriu de sigur va avé. Dacă numai noue agitațiuni nu măresc necazurile, terenul e deja acomodat pentru acțiunea guvernului.

Revista politică.

Resbelul Corean. De pe teatrul resbelului Corean, cum se numește resbelul dintre Japonia și China și care acum a erupt și decurge cu tôte înverșunarea, scriile sosite mai nou vestesc următoarele:

Împăratul Chinei, după declararea resbelului, a dat o proclamație, în care anunță, că primește declararea resbelului și însărcinează pe viceregi și comandanți s'ă stărpescă total pe Japonezi, făcându-i pe acestia responsabili pentru vîrsarea de sînge, fiindcă ei luptă pentru o cauză nedreptă. Chinezii au început a se mișca; ministrii lor cred în succes. Împăratul voește a merge la Tienchin, ca s'ă fie mai aproape de locul unde s'ă face resbelul.

O scire sosită, s'ă vede din isvor chinez, a anunțat, că lângă Asan au fost bătuti iaponezii, suferind perderi mari. Scirea acestă nu s'ă confirmă, și s'ă anunță tocmai contrariul. Agenția Reuter vestesc din Tokio cu datul de 4 August c. următoarele:

Guvernul iaponez a primit următoarea depeșă dela generalul Ohsima, comandantul ôstei iaponeze din Corea: În 29 Iuliu după o luptă crâncenă de 5 ore am cuprins șanțurile chineze de lângă Chauson, în apropiere de Asan. Chinezii au perdut 500 de ostași din 2800, câți erau. Noi avem 75 de morți, între cari 5 oficeri. Chinezii s'au refugiat în direcțiunea Hongkov. Noi am pus mâna pe 4 tunuri, pe

FOIȚA.

Despre cultura minții și a inimii.

de

Eliseiu Mezei-Câmpean.

(Urmare.)

Cumcă ômenii se corump prin contactul în care vin unii cu alții se pôte vedea și de acolo, că ômenii cari își câștigă cunoștințele mai mult din pracsă, a căror grijă e asigurarea unei existente comode și nu cugetă că mijlocele prin cari și-o procură au s'ă fie numai cele bune, sunt mai stricați decât cei ce și-leau câștigat în scôlă, unde deși venind des în atingere cu alții totuși s'au legat ceva moral de ei prin cetirea cărților morale. Se dîce că semidoctii sunt cei mai periculoși, eu încă admit, căci sentimentele în urma puținei culturi ce li s'a dat în scôlă devin tot mai fragede, și sunt puse tocmai în alternativă cu cea solidifica în o direcțiune sau în alta, pe când părăsesc scôla și acum întrînd în lumea mare ei sunt mai capaci decât alți ômeni, mai puțin

culți de a-și însuși pracsă, cu tôte apucăturile ei. Ei închipuindu-și că știu multe, nu primesc nici dela alții învățături bune.

Aud vorbind pe ômeni bătrâni, care nefiind necesități ca ađi, a umbra prin lume, că ômenii sunt mai stricați acum decât mai de mult când erau mai proști. Aci n'are nime a înțelege că cultura ar face pe cineva rău. Nu! ci cultura din scôlă a fost prea puțină pentru a solidifica în direcțiune bună și acum venind în contact mai des cu ômeni corupți se va corupe și el.

Acestă se pôte observa fôrte bine la soldați, căci mulți plecând de acasă cu sentimente simple, nesciind atîta de rău, întrînd în miliție unde cultura ce li-se dă nu are în vedere cultivarea sentimentelor ci câștigarea dederităților corporale pentru a fi capace a se lupta. Aci i-se dă ocaziune a învăța din exemplele conșoșilor imoralitate, care e și proverbială la clasa soldaților. Nu vîd decât desfrâu, n'aud decât înjurături și nu vorbesc decât cuvinte obscene, nu domnesc spiritul blîndeții ci al fricei. E scit, că fiecare partid cêrcetă a atrage în partea sa pe alții fiind că societatea îndecit de mare va trebui s'ă aibă cineva fôrte indecit de tari, ca se reziste în contra ei, deci și aci fiind maio-

ritatea societății omenesci rea, va cerca s'ă atragă spre ea și pe cei buni, spre care scop se va folosi de cuvinte lingusitoare, vrînd se arete, că tot ce fac ei cîrșpunde cu spiritul civilizațiunei moderne, dacă acestă nu vor ajuta se vor folosi de batjocuri ba chiar și de amenințări. Acum s'ă te mai miri dacă și cel bun se va alătura pe lângă cei răi și dacă el care roșia la auđul cuvintelor triviale, acum însuși le rostesc și pe când de altă dată se scârbia la vederea unei fapte scandalóse, acum însuși o sevărșesc! Ba se te miri de acela, care trecând prin tôte acestea probe va rămânea curat și s'ă-ți dîci că acela are o inimă tare ca diamantul de s'au putut împotrivi la tôte relele.

Din tôte cele đise mai sus se pôte vedea că omul nu se nasce cu o voință rea ci acestă și-o însușește întrînd în societatea omenescă. Însă fiind că e neapărâtă trebuința ca s'ă existe societatea omenescă, va fi totodată ca în tôte păturile se domnesc moralitatea.

Eu aș dori ca omenimea întrégă s'ă fie înțeleptă ca filosofi, dîndu-și sama de ceea ce face, înse nevinovată a copilul cel mic, ba nici se cunoscă răul, căci acesta e un negativ ce nici nu ar trebui se existe.

Omenimea ar trebui s'ă cunoscă numai binele în care se se perfecționeze. Aș vrea ca pe lângă acestă nevinovăție se fie și fericită. Precum această nevinovăție se fie și copii dela jocurile nevinovate, cari le procură o distracțiune plăcută, de asemenea n'ar fi consult a impune omenimei o abnegațiune dela tôte plăcerile, cum au făcut unii filosofi, ci a o feri numai de plăcerile rele. Plăcerile cele mai nevinovate sunt cele ce ni-le procură arta, cari atingându-ne sentimentele ne nobilitază și inima.

Fiindcă omenimea nu va putea fi nici când egală în privința intelectuală, deci vor exista inferiori și superiori. Cei inferiori au lipsă de conducerea celor superiori, prin urmare e lucru natural, că se insiste conducători și conduși. Conducătorii însă se fie ales de cei conduși aflându-l demn a sta în fruntea lor, și va rămânea până atunci, până când cei conduși simțindu-se că sunt bine conduși, vor sta cu plăcere sub conducerea lui.

Conducătorul, ca s'ă fie apt de chemarea sa, va scie cum se înrînescă cultura minții, ca se treie cum are s'ă conducă și cultura inimii, ca s'ă nu conducă rău. Și acestea va trebui s'ă le poședă în un grad

multă muniție și am cuprins cartierul general al inamicului.

Puterile europene toate își trimit nai de resbel în apele iapano-chineze pentru scutirea suditorilor lor. O telegramă din Londra cu datul de 3 August anunță, că Englitera a făcut propunerea, că statele europene să rămăie neutrale față de resbelul dintre Japonia și China. Acesta propunere a fost sprijinită de guvernul frances. De altă parte o depeșă din Berlin adresată lui „Kölnische Zeitung” dice, că statele interesate în linia primă, Englitera și Rusia, cred, că a sosit momentul de-a se amesteca în mersul lucrurilor. Amestecul acesta va fi binefăcător pentru decurgerea resbelului. Cu privire la pacificare celorlalte state vor fi considerate numai în linia a doua.

Mai nou s' depeșeză, că regele Coreei a însărcinat cu administrația pe o rudă a sa, Dankunsu, și cu introducerea reformelor necesare. Dankunsu a declarat, că va cere sfatul ambasadorului iaponez cu privire la reforme și se va conforma.

Guvernul chinez a comandat de la o fabrică de arme europenă o mare cantitate de arme.

Bulgaria se află în préjma unor eventuale schimbări, cari pot să aibă urmări însemnate pentru bulgari. O scrisoare a diarului „Neue Freie Presse” dice, că e foarte probabil, că prin nouăle alegeri va ajunge în sobrania o majoritate Czankovista, rusofilă. În timpul din urmă s'au aplicat foarte mulți oficiali rusofili, cari își vor validita influința la nouăle alegeri.

Programul partidei rusofile publicat în Rusia este: Sobrania esmite o deputațiune la Petersburg, emigranții vor fi amnestiați, domnitorul vine de nou sub alegere. — Agitațiile pentru nouăle alegeri s'au început. Partidul lui Stambulov, fiind slăbit, nu va putea juca rol însemnat la alegeri; cu toate acestea Stambulov poate că va fi ales.

Sa vestește din Belgrad la „Correspondența Politică” că instrucția procesului pentru înaltă trădare contra cabinetului radical e terminată. Afară de vechii ministrii, vor fi acușați, de asemenea pentru înaltă trădare de către ministerul public, d. Ranko Taisici, vechiu deputat, președintele clubului radical, d. Sima Djaconovici, secretarul consiliului din districtul Kraguevatz și dl Alecsandre Zuovici, vechiu institutor și primitor de impozite.

Semi-oficioasă „Gazeta di Venezia” scrie că în ministerul de război al Italiei există părerea că încercarea de omor de la Galasate (un soldat a rănit cu pușca pe un oficer) nu

e de a se atribui unui smintit, ci unei conjurațiuni anarchice. E fapt că s'a observat deja, că propaganda anarchistă se lătește în armată și că deja s'au întâmplat în armată atentate cu caracter declarat anarchic. În privința acesteia s'au întreprins cele mai severe cercetări.

Se scie că tratările între reprezentanții creditorilor străini ai Statului elenic și guvernul din Atena au fost întrerupte și nu au fost reluate de cât în urma intervenției ministrului englez la Atena.

Reprezentanții creditorilor, au remis d-lui Tricupis o ultimă propunere. Prin această propunere reprezentanții ceru ca garanție pentru asigurarea serviciului regulat al datoriei publice, ca veniturile timbrului și ale monopolurilor să fie puse ca garanție pentru datorie.

Aceste venituri trebuiau să se verse la societatea monopolurilor, care societate trebuia să se reformeze, în urma unei prealabile înțelegeri între guvernul elen și reprezentanții creditorilor străini.

Acestea erau în resumat, propunerile reprezentanților creditorilor, pe care dl Tricupis le-a respins și a silit pe reprezentanții creditorilor să declare că părăsesc Atena, considerând misiunea lor ca terminată. Ministrul Angliei la Atena intervine și, în urma unei consfătuiri cu dl Tricupis și cu reprezentantul creditorilor englezi, plecarea din Atena a reprezentanților s'a amânat și tratările s'au reluat pe baza propunerilor guvernului elen.

Guvernul elen se obligă să servescă creditorilor 32 la sută din totalul dobândilor, în aur, în timp de 3 ani, timp necesar pentru aplicarea reformelor financiare pe care are de gând să le ducă în desbaterea reprezentanților națiunii. După trecerea acestui spațiu de timp va urca dobânda la 35 la sută, ăr de aci înainte câte o unitate ca dobândă și anuitatea pe fie care an, până să ajungă la plata de 68 la sută când va rămăie staționară, ceea-ce se va întâmpla peste 29 de ani.

Aceste sunt propunerile guvernului elen. Foile din Atena scriu, că tratările sunt pe o cale bună și că vor ajunge la o soluțiune satisfăcătoare și pentru creditori și pentru stat.

Adresa tinerimii noastre universitare.

Adresa, pe care tinerimea noastră universitară din Cluj a înaintat o rectorului universității d'acolo este următoarea:

În contra decisiunii senatului universitar emanată din ședința a IX-a extraordinară,

ținută în 4 Iunie a. c. și publicată în 5 Iunie a. c. pe tabla neagră sub nrul 1107/893/4 a senatului universitar, avem onore a ne înainta recursul în timp util prin următoarele:

E foarte gravaminosă decisiunea de mai sus:

Pentru-că §§-ii 80 și 94 din regulamentul didactic, disciplinar și de didactru aprobat de ministrul de culte și instrucțiune publică sub numărul 26.067 din 1893 nu estinde cercul de competență a senatului universitar până acolo, că nefiind violată nici o regulă disciplinară față cu noi se iee acele dispozițiuni coercitive. Noi n'am comis nici un esces sau delict disciplinar, care ar gea condita sau disciplina universitară pretinsă și indicată de §§-ii 80, 81, 82 și 83 ai menționatului regulament;

pentru-că — *dato, sed non concessio* — că am fi comis ceva crimă sau delict comun: nici atunci n'ar avé loc acea decisiune, fiindcă după interpretațiunea logică a §-ului 84 din regulamentul disciplinar, noi ca civi universitari, numai după actul valoros de acasă înaintat senatului universitar din partea judecătoriei criminale: am puté fi puși sub cercetare disciplinară; ăr acela e lucru cunoscut, că față cu noi până acum nu s'a luat nici măcar vr'o măsură pe calea criminalității, cu atât mai mai puțin a fost înaintat act valoros de acasă. Ne provocăm de altminterlea *per analogiam juris* la ordinațiunile referitoare la disciplinarea oficianților, în înțelesul cărora și oficianții numai atunci pot fi trași sub acțiune disciplinară și suspinși dela usuarea drepturilor lor, dacă — comițând vr'o crimă sau delict comun — superioritatea lor e recercată prin vr'un act valoros de acasă:

Nefiind ridicată în contra noastră act de acasă din loc competent: suspendarea e fără temei, n'are nici o basă;

pentru că decisiunea — care ar trebui să conțină numai niște dispozițiuni preventive pentru o viitoare cercetare disciplinară — e o judecată deplină, încât noi prin aceea de usuarea drepturilor noastre de civi universitari în întreg înțelesul cuvântului suntem privați în așa grad, că fără să fim judecați pe baza celor descoperite în seria cercetării disciplinare: deja a priorii *per inconcessum* îndurăm cea mai grea osândă. Pentru ce? Nu scim;

pentru-că decisiul atacă drepturile cardinale ale unui cive academic, când îi denégă subscrierea de indice, depunerea esamelor: edarea absolutului șel., fiind aceste drepturi numai în acel cas amisionabile când universitarul n'ar correspunde datorințelor sale disciplinare, didactice, ăr că noi datorințelor noastre în conformitate dispozițiunii regulamentului întru toate am correspuns: nime nu poate nega;

pentru-că spectaculul senat pe noi pentru acțiune politică și respective pentru edarea și răspândirea volantelor: „Popor Român” și „Manifestul” voosce a ne condamna până-ce de altă parte usul recipiat în viața universitarilor ertă pe civele universitar, ca păreriile și convingeriile sale politice nevino-

vate fără rezervă și independent să le profeseze, comunice, ceea-ce până acum de repetite-ori au făcut și colegiile nostri de limba magiară fără-ca pentru acesta se le fie causat cea mai mică bănuélă. Dar și de almintrelea §-ul 82 din regulamentul universitar dispune clar, că civi universitari cu privire la relațiunile lor de civi ai statului, nu sunt supuși la cercetare disciplinară: cauza însă pentru care suntem trași la răspundere sine dubio n'ie pe departe nu atinge referințele universitare. Că în volantele din cestiune: ce ar fi punibile și care fapt de acolo ar învolva necesitatea introducerii unei cercetări disciplinare în contra noastră în decisiune de loc un să pomenesce nici în decursul cercetării disciplinare nouă comunicat n'a fost, noi din parte-ne negăm, ca și când în volantele amintite s'ar cuprinde vre-un esces sau delict fie acela de ori-ce natură. Nu se cuprinde ceva eces sau delict anume în apelul: „Popor român”, prin care simplamente se atrage atențiunea poporului asupra cauzei sale proprii; cu atât mai puțin conține „Manifestul”, care nu e altceva decât o critică foarte potrivită a sistemului actual de guvernare, ce a face unui cetățen liber fără indoélă e iertat. Ne aflându-se deci faptul care ar putea servi de basa unei cercetări disciplinare și de motivul pedepsei: spectaculul senat universitar cu nimica n'a motivat decisiul gravaminos și nici l'a putut motiva; a aduce însă o așa aspră judeeată osânditoare fără nici o basă, causă sau motiv, nu s'ar fi putut;

pentru-că dispozițiunile luate față cu noi în regulamentele universitare nicăiri nu se prevéd, ăr precum amisiunea totală a drepturilor universitare fără causă nu se poate croi de pedepsă macsimală, cu atât mai puțin s'ar fi putut face acesta de o dispozițiune preventivă;

pentru-că decisiunea stă în contrast cu libertatea universitarilor, pa carea neștirbită a o apéra stă în puterea, ba e chiar datorința fiecărui universitar, din această considerațiune mai departe pe baza motivelor aci cu totă stima produse:

Rugăm pe spectaculul senat universitar ca să binevoescă recursul present împreună cu toate actele referitoare la cauza noastră a-l subșterne la Eeselentismul Domn ministru de culte și instrucțiune publică, unde cerem abrogarea decisiului gravaminos și restituire integră.

(Urméză subserierile, de toate 42.)

Noutăți.

Inmormântarea arhiducelui Wilhelm, s'a făcut precum am amintit, Joi în 2 August, cu mare pompă.

Orașul Viena era îmbrăcat în doliu, mai pe fiecare casă era drapelul negru.

Inmormântarea s'a început după amézi la ôrele patru. Notabilitățile se adunară încă pe la trei în giurul catafalcului, aședat în capela din Hofburg. Sierul era aședat pe un covor țesut din fire de aur, deasupra catafalcului se întindea un „baldachin” de ca-

cu atât mai înalt, cu cât conducerea lui se estinde asupra mai multora. Cum va judeca posteritatea asupra celor lipsiți de aceste calități? care fiind desinteresată va se aduce o judecată mai dréptă asupra lor? Deci cel ce nu se simte în stare pentru chemarea de a fi conducător, — care pe cât e de sublimă pe atât e de grea, și care pe cei ce sciu se îndeplinescă cu totă acuratețea chemarea îi înaltă, ăr pe cei ce nu correspund ei, îi osândesce, — mai bine ar face se se retragă, ca se nu fie responsabili de necapacitatea și răutatea lor înaintea lumii întregi, ci mai bine să rămână îngropat și numele lor deodată cu corpul.

Despre defectele omenimei.

Înainte de a fi cineva fericit trebuie se delătore toate pedecile cari se opun fericirii, și în cele de mai sus m'am încercat a arăta, întru cât m'a ajutat debilele mele puteri, cari sunt acelea: Înainte de a puté fi numit cineva virtuos trebuie să se contenescă dela tot ce e rău, apoi se facă fapte bune. Înainte de a termina cu scrierea mă voi încerca a arăta unele din scăderile cari ađi băntue omenimea și căror ar trebui să se pună capăt. Dintre toate relele cea mai

urită dar și cea mai lăpătată e ipocrisia. De-l veđi rugându-se în genuchi sau făcând matanii se-ți închipui un diavol ce și bate joc de cele sfinte. De-l veđi ascunghându-și fața în pumni și țipând de durere, se scii ca nu-l dore nimic, ci risul diavolese ceea înăduși de-l va mai ține în ascuns, el numai în chipul acesta îl va putea da la lumină.

Soră bună cu ipocrisia e înșelăciunea. Un neguțator vinde aramă sub nume de aur. Amicul cărui încreșându-te, i-ai descoperit toate tainele inimei tale prin ele îți sapă grôpa. Amanta și ride de amorul tēu. Soția îți e necredincioasă. Decât nesce inimi atât de rafinate, mai bine ar exista nisce petri, ce nu sciu simula.

Dacă și ađi s'ar distribui minuni eu mi-ași alege aceea prin cari se pot pătrunde în internul acestor fățarnici.

Cumcă ômenii sunt dedați mai mult a calumnia și a batjocori, decât a recunôsce meritele cuiva și a-l stima pentru meritele sale, se vede și de acolo, că nu vei întâlni între conumele date cuiva din partea ômenilor, ca se nu conțină în sine ceva ridicul exprimând vre-o slăbiciune sau i-se dă și

numai din simpla răutate. Unii merg așa de departe cu impertinența, încât te arată cu degetul și strigă cu acest conume. Amici și cunoscuți și află distracțiunea batjocorindu-se unii pe alții. Acestea glume nesărate deși nu sunt de a să imputa atât de tare, când nu produc nemulțămire în acel asupra cărui se îndreptă, totu-și le amintesc pentru arăta înclinarea mai mult spre ce e rău.

Partea cea mai mare din conversația celor mai mulți ômeni se compune din calumni. Dacă vei lăsa toate după ei, de țise vor urca cu piciorule pe cap și nu vei țipa, de vei suferi să-și ridă de tine fără să strigi atunci ei între ei nu te vor numi rău, dar îți vor atribui epitetul de mut. Dar acesta nu e mai dejositor decât cea mai nerușinată calumnie? Căci ei dic, că nu faci rău, fiind că nu esti în stare a face deorece îți lipsesce cultura minții. Deci pentru că esti bun nu îți atribue ție meritul ci neputinții tale. Ridând decineva ridi de demnitatea omenescă, care compete fiecărui om, deci ai ris și de demnitatea ta. Cine batjocoresce pe altul ca să-și facă distracțiune, cauzând altuia neplăcere, acesta dă dovada cea mai pipăibilă despre necultura sa. Un om cu cât stă pe o tréptă mai înaltă de cultură,

cu atât încunjură bătaile, certele, nu batjocoresce pe altul. Deci generațiunea tină în urma progresului culturai, se arată cu mult mai afabilă față de toți, decât cum e generațiunea mai bătrână. Sunt și atari ômeni, cari atunci când ești mai trist și rid de tine și cêrcă să te amărăscă și mai mult aceea au o cruđime de fêră. Inima nobilă se bucură cu cel vesel și plânge cu cel trist.

Nu voi vorbi mult despre suneția unora, care încă arată lipsa de cultură. Sciița a ajuns până acolo, că recunôsce în fiecare demnitatea de om, ba s'a aventat până la piscul cel mai înalt, încât cere egala îndreptățire. Ađi ômenii nu se pot dejosi întru atât, încâ se arete supunere ôrbă, însă nici nu pretind dela alții asemenea supunere, ca mai de mult. Dacă mai sunt și ađi ômeni, cari se cred pe sine mai pe sus de alții, ținându-i pe cei mai inferiori lui numai de nisce vermi ce e în stare a-i turti la pământ, se sperăm, că se va sterge rugina de pe astfel de creeri.

(Va urma).

tifea négră. La căpătâiu erau aşezate corôna princiară, pălăria de arhiduce şi de mare magistrul al ordinului cavalerilor germani, mai departe sabia de cavaler şi distincţiunile arhiducelui. In giurul catafalcului erau aşezate cununile membrilor familiei domnitoare.

La ôrele 4 veniră Majestatea Sa Morarchul însoţit de membri familiei domnitoare, apoi curtea imperială, corpul diplomatic, ministrii, corpul generalilor, diferitele delegaţiuni etc.

Cortegiul a pornit spre biserica capuţinilor, unde cadavrul a fost binecuvântat din nou. După sfîrşitul ceremoniilor religioase, sicriul a fost transportat în cripta familiară, unde s'a aşezat în prezenţa membrilor familiei, la odichnă vecinică.

* * *

Sistare de proces. „Ellenzék” serie că procurorul din Cluş a anunţat rectorului universităţii din Cluş, că: va sista cercetarea în contra celor 42 studenţi universitari români, în contra cărora senatul universitar a introdus cercetare disciplinară din cauza edării „Manifestului” şi a „Apelului către poporul român”.

* * *

La Seghedin în temniţă. Redactorul „Dreptăţii” dl Dr. Branice, vizitând pe deţinutii români dela Seghedin, cari sunt de prezent următorii: Dr. I. Raţiu, Dr. V. Lucaci, Coroianu, N. Roman şi G. Petrovici, descrie starea lor în o corespunzătoare în „Dreptatea” de Duminecă, din 24 Iuliu st. v. c. din care estragem următoarele:

Temniţa de stat este împărţită astăzi în patru despărţăminte, despărţite prin ziduri încă astă toamnă zidite.

Fie-care despărţământ este o temniţă deosebită.

In parterre se află două despărţăminte asemenea şi în etagiu.

Despărţământul dela stînga intrării are şese celule, cel din dreapta patru, va să dică douăzeci de prinsoni au loc în întregul edificiu.

Fie-care despărţământ e separat păzit şi sub nici o condiţiune nu este permis să convină prinsonierii din un despărţământ cu colegii lor din alte despărţăminte, fiind-le ori-ce comunicaţiune interzisă. Nici diare nici alte comunicate nu-şi pot transmite, cu atât mai puţin să converseze.

Fie-care despărţământ şi are ôrele fixe de preumblare, atunci se pot vedea fraţii de suferinţe prin ferestrele prevăzute cu gratii gróse de fer, conversa sau comunica nu pot nici atunci, fiindcă un păzitoriu înarmat însoţesc pe cei ce se preumblă în curte.

Pe di sunt cu totul două ôre destinate pentru preumblare în curte, celelalte 22 ôre le petrec prinsonierii în celulele lor şi pe strimtul coridor.

Cu toate aceste o singură mîngăere ar mai fi în aceste necazuri... „socio habuisse malorum.”

Dar mîngăerea acésta încă li-e răpită iubitorilor nostri, căci fie-care e aşezat într-un despărţământ separat, încât ani de zile vor petrece sub acelaşi coperiş, şi se vor putea vedea, dar nu li-e dată posibilitatea să-şi asculte graiul şi să-şi imparte durerea.

Dr. Raşiu se află în despărţământul parterre dela dreapta intrării dimpreună cu un tinăr magiar, care nu pôte fi o societate apropiativă adecuată pentru presidentul partidului nostru naţional.

Dr. Lucaci se află în despărţământul din etagiul la dreapta dimpreună cu alt tinăr greu morbos, ér I. Coroian se află în despărţământul dela stînga în etagiu singur singurel...

In despărţământul parterre dela stînga se află dnii N. Roman, G. Petrovici dimpreună cu mai mulţi condamnaţi pentru duel.

E de observat, că în înţelesul regulamentului este directorul temniţei îndreptăţit să împartă în celule pe prinsonieri, în cazul present însă a dispus ministrul Szilágyi separarea acésta.

* * *

Nou proces al dui Lucaci. Precum scriu foile Dr. Lucaci va avea o nouă pertractare în Sătmar, la 21 August c. unde va fi dus sub pază din închisórea de la Seghedin.

* * *

Ridicarea salariului învăţătorilor.

Provocarea comitetului administrativ al comitatului Timiş, serie „Fóia de Duminecă” a „Dreptăţii”, de a ridica salariul învăţătorilor cel puţin la minimul de 300 a avut un rezultat destul de îndestulitoriu. Intregirea salariilor s'a întemplat deja la cele mai multe şcole, ba la unele s'au duplicat. Negociaţiunile s'au început în toate comunele dieceselor din Arad, Lugos şi Vêrşet şi pân' acum au avut aprópe pretutindenea rezultat îmbucurător.

* * *

Conferenţă episcopală. „Magyar Állam” anunţă, că primatele va convoca pe 17 seu 18 August o conferenţă episcopală, în care se vor satori modalităţile, sub cari va avé să se adreseze episcopatul către Majestatea Sa în cestiunea căsătoriei civile.

* * *

Adunare oprită. Adunarea generală a despărţământului XII. al Asociaţiunii transilvane, convocată pe ziua de 5 August în comuna Borgo-Prund, a fost oprită prin organele administrative.

* * *

Nou secretar de stat. „Budapester Correspondenz”, anunţă că profesorul de universitate Dr. Alexandru Plósz e denumit secretar de stat în ministerul de justiţie.

* * *

Cas de mórte. In 1 August n. c. la 8 ôre dimineţa a repausat în Sâlciva infer. (com. Turda-Arieş), fca dlui not. cercual de acolo Simeon Paşca, Sabina, în etate de 14 ani, după un morb îndelungat. Repausata a fost elevă a şcolei civile din Sibiu a „Asociaţiunii transilvane”, în a IV clasă. Fie i ţerina uşoră şi odichna lină!

* * *

Procesul lui Caserio. Procesul intentat ucigaşului lui Carnot, s'a pertractat săptămîna trecută, Joi şi Vineri, în Lyon După cum se serie din Lyon, în decursul pertractării nu s'a întemplat nici o tulburare, nici un incident neplăcut; oraşul a fost liniştit, anarhişti nu s'au arătat. Contra unui eventual atac al lor şi pentru siguranţa publică s'au luat din partea autorităţilor măsuri foarte severe. Să credea, că în decursul pertractării va eşi la ivélă, că a fost o conjuraţie de anarhişti, care a designat de executor pe Caserio. Acésta nu s'a putut adevéri; să vede, că Caserio a lucrat din iniţiativa proprie. El a susţinut-o acésta şi a declarat, că a comis omorul resoluit şi conşciu de urmări. Curtea cu juraţi l-a declarat de vinovat, ér tribunalul l-a condamnat la mórte. Caserio eşind din sala tribunalului, între 10 gendarmi, a strigat: „Curagiu! Trăiescă anarhia”.

* * *

Condamnarea lui Cornel Herz. Faimosul erou al cestiunii Panama a fost condamnat în contumaciam, anume pentru storcere de bani dela societatea Panama şi dela baronul Reinach a fost condamnat la 5 ani închisóre şi 3000 franci pedépsă în bani.

Correspondenţe particulare

ale „Telegrafului Român”.

„Domnul Parteniu Cosma la Selişte”.

Selişte, 6 August, 1894.

Stimate dle redactor!

Sub titula de sus „Tribuna” nrul 155 publică un raport mai detailat despre constituirea despărţământului „Selişte” al Asociaţiunii transilvane, despre care dvóstră tocmai aţi publicat un raport, care în mod de tot obiectiv a descris constituirea acelu despărţământ prin dnul director al „Albinei” Parteniu Cosma, ca delegat al comitetului „Asociaţiunii”. Nu tot așa face raportul publicat în „Tribuna”. Raportul acesta, plin de personalităţi, în special îndreptate contra dlui director Cosma, este în cele mai însemnate ale lui afirmări neadeverat şi esagerat, şi ne pare réu, că redacţia „Tribunei” i-a dat loc în colóncele giarului.

Pentru ômeni de felul raportorului din cestiune, „Asociaţiunea” noastră transilvană scóla ei de fete, comitetul în general al „Asociaţiunii” nu mai au nici o însemnătate. Un raportor, te miri cine, ascuns sub anonimitate, pentru-că nu merg lucrurile tocmai așa cum ar dori el, să simte chemat atrage în tină, în publicitate tot ce avem noi

mai de valóre pe teren cultural „Asociaţiunea” şi scóla ei şi apoi şi pe bărbaţi, cari constituiesc comitetul central şi cari într'adevăr lucră fără prejet la înaintarea în cultură a poporului nostru, fără a face sgomot şi după cum e sciut, fără nici un interes personal!

„Asociaţiunea transilvană”, singura instituţiune culturală mai înaltă ce avem, e condusă şi apărută în împrejurările grele de ađi din fericire de unii din bărbaţii cei mai valoroşi ai nostri; scóla ei, — acésta fală a némului românesc e luată de model atât de către cei din România, cât şi de streini şi necunoscutul din „Tribuna” vine acum a înegri în colóncele fóiei pe meritoşii bărbaţi ce stau în fruntea acestor instituţiuni culturale, care di de di dau doveđi palpabile, că ele progreséză şi aduc róde bune pe câmpul culturii noastre naţionale. Şi pentru-ce face corespondentul de aici acésta? Dórá pentru că comitetul a vătémât interesele vitale ale acestui institut? Din contră pentru-că el a aflat de bine a trezi la muncă un despărţământ al „Asociaţiunii”, a împintena la activitate pe teren cultural pe conducătorii şi fruntaşii harnicului nostru popor de aici din Selişte şi jur.

Buba înse este alta. Pentru ce a trimis comitetul pe dl Part. Cosma şi nu pe altul, după gustul coréspondentului şi al adicţilor lui. De aci tăbărire pe dl Cosma şi pe comitet.

Cercul de vedere al corespondentului şi a puşinilor săi adicţi este foarte restrins şi îngrădit cu patima de personalităţi; dacă n'ar fi așa, ar trebui să scie, că dl P. Cosma are admiratori şi stimători chiar şi între bărbaţii grupaţi la „Tribuna”, cari înse au un cerc de vedere mai larg, ca corespondentul din vorbă.

Astfelu de bărbaţi nu se huiduesc dle coresp., ci se stiméză şi se preţuesc, dacă la noi s'ar şti apreţia ômenii după adevărata lor valóre. Nóuă însă ne lipsesce scóla politică necesară la acésta şi aceia, cari își arógă că fac aceea scóla, sunt conduşi ca şi în cazul de față, de ură personală şi invidie, din cari urméză apoi şi celelalte ticăloşii.

Când vor înceta aceste personalităţi odată la noi? Publicul ar trebui să protesteze contra acestei direcţii nesănătóse în diaristică, preţindend un ton serios şi obiectiv. Ce se ţine de corespondentul din cestiune, care acum va ride în pumni satisfăcut, că a calumniat pe un bărbat venerat, fie asigurat, că nu mare trebă a făcut. Ômenii la noi şi în alte locuri vor scie reduce la adevărata lor valóre cele scrise denaturat de el.

T.

Bibliografie.

„Lumea Ilustrată”, broşura 17, (Nr. 33—34), cu următorul cuprins:

Tecst:

„V. A. Urechie, biografie. — „A mea este răsunarea”, roman de Hall Taine. — „Pecat şi ispăşire”, nuvelă de D-na E. de Caro (fine). — „Lăşitate”, poesie de Radu D. Rosetti. — „Filosofia iubirei”, după Shelley, poesie de A. Steuerman. — „Onóre şi datorie”, roman de A. da Launay. — „Cronica ştiinţifică”, de Doctorul Miron. — „Ascultă!... poesie de J. Boniface Hetrat. — „Dor nebun”, poesie de Gh. din Moldova. — „La răsărit”, poesie de Grigore N. Lazu. — „Felu-rim”, — „Comóracasei şi a familiei”. — „Poesii de Heine”, Stau neclintite în ceruri; Frumósă pescărită: Aş vrea ca dururile-mi tóte; când stau întins pe patu-mi) traduse de Mihail de Bonachi. — „Sadi Carnot”, biografie. — „Atât am plâns... poesie de George Murnu. — „De aş avea şi eu pěr negru”, — „Eu pânză dragostei urzesc”, poesii de Virginia Micle-Gruber. — „Din lanul de grâu”, poesie de George Murnu. M. — „Istoria unei cravate”, nuvelă de I. N. T. — „Ba am fost şi eu!... „Alláh Akbár!... poesii de J. Boniface-Hétrat. —

Ilustraţiuni:

V. A. Urechie, potret. — A mea este răsunarea (3 ilustraţii). — Fa-

vorita, tablou de Adolf Mechel. — Onóre şi datorie (1 ilustraţie). — Principele Carol al României (după fotografia Mandy). — Sadi Carnot portret. Finale, tablou de J. Garnelo. — Supliment: „Napoleon I ca sentinelă”.

— „Transilvania”, Nr. 7 cu următorul sumariu:

„Convocare”. — „Esamenele la scóla civilă de fete a Asociaţiunii”. — „Insemnătatea economiei de casă” de Eugenia Trif. — „Diplomă de donaţiune dela Ion Leon Voevod şi domn al întregii ţeri românesce dela anul 1631”. — „Testamentul lui Nicolau Bălcescu”. — „Comerciul României”. — „Instrucţiunea în România”. — „Publicaţiuni ale Academiei române”. — „Din cronica lunară”. — „Bibliografie”. — „Spicuire din almanachul societăţii „Andreiu Şaguna”. — „Fondul „George Bariţiu”. — „Concurs literar”. — „Proces verbal”, luat în şedinţa comitetului „Asociaţiunii transilvane pentru literatura română şi cultura poporului român”, ţinută în 14 Iuliu 1894 n.” — „Suplement” Facsimile diplomei nobilitare de sub p. IV.

— „Predicătorul Poporului”, fôie bisericescă pentru predici Dumineci şi sêrbători şi tóte ocasiunile anul I. — 1894. Nr. 1. Proprietar: redactor şi editor: Vasiliu Budescu paroch gr. cat în Ciulesci. Gherla, tipografia Aurora A. Todoran 1894.

— „Romänische Jahrbücher”, broşura IV—VI cu următorul sumariu:

Ein Appell der romän. Akademie. Die Auflösung der romän. Nationalpartei. Der Memorandumproben Geschichte der Agrarverfassung und des Agrarwesens Romäniens seit der Eroberung Daciens durch die Römer bis zur Gegenwart, von Ioan Barbovescu. (Fortsetzung.) Zur Geschichte der drei moldauischen Fürsten Cantemir, von G. Bogdan (Fortsetzung). Noch einmal die „Westöstl. Rundschau”.

— „Einige Worte zur Tuberculose und Krebsbehandlung”, von Dr. Severin Robinski. Berlin 1894. Verlag von Robinski & Co.

Diverse.

Sântul Haralampie şi limba ungurească. Să spune că acum nu de mult Sântu Petru s'a dus la bunul Dumnezeu şi în virtutea bătrâneţelor sale şi a lungului serviciu ca cheiar (chelar) al raiului, a cerut cu umilintă să fie trecut în pensie.

Dumnezeu vedend că moşnegul are dreptate, i-a promis, că-i va implini rugarea, dar îl întrebă, că are pe cine să recomănde de urmaş, căruia să pótă incredinţa cheile raiului.

— Am aflat, răspune S. Petru, pe Sântul Haralampie, care e aplicat a lua cheile şi tocmai aşteptă aci afară.

— Chémă-l înlăuntru, grăi Domnul. Sântul Haralampie întră cu smerenie.

— Bătrânul S. Petru, sluga mea credinciosă, îi grăi Dumnezeu, cere să fie trecut în pensie şi-mi spune că eşti aplicat a-i urma în sluşbă şi a lua în primire cheile raiului.

— Preasfinte Dózne, sunt aplicat la acésta, numai cât este o pedecă.

— Care e aceea? întrebă Domnul mirat.

— Nu sciu unguresce Preasfinte Dózne.

— Pentru acésta, grăi Domnul, pói primi, căci puşini întră în raiu de aceea, cari vorbesc acésta limbă.

*

Un ungur, povestindu-i-se din partea unui român acésta istorie, dişe furios:

— Noi nici nu avem lipsă de loc în raiu; avem noi ungurii destul loc, destul pământ pe acésta lume, în patria ungurească.

— Da, aţi avé, dar acum vè scot ovreii din el — fu răspunsul nimerit al românului.

Din „Rândunica” (Aneecdote).

Loterie.

Sâmbătă, în 4 August n. 1894.

Budapesta: 52 65 79 47 75

Nr. 414/894

[142] 1—3

Publicațiune.

Ileana Mucea din Racoșul inferior, protopresbiteratul Cohalmului fiind despărțită de pribegitul ei bărbat Ioan Pădurean din Racoșul inferior, prin sentența venerabilului Consistoriu archidieceșan din 24 Maiu anul 1894 Nr 2071 B, acesta se aduce la cunoștința publică în sensul § lui 124 din procedura matrimonială.

Cohalm, în 21 Iunie 1894.

Oficiul prot. or. al Cohalmului

Nicolan D. Mircea

protopop.

Nr. 278/894

[145] 2—3

CONCURS.

La școala poporală rom. gr. or. din Brad sunt a se ocupa următoarele posturi:

1. Un post de învățătoriu al cărui salariu este de 300 fl. v. a. cuartir în edificiul școlii și jumătate din grădina școlară. Se observă că învățătorul va avea a instrui elevii de repetiție și cei meseriași; cu instruirea celor din urmă este împreună și o remunerațiune.

2. Un post de învățător de nou înființat cu salariu anual de 300 fl. v. a. relut de cuartir 50 fl. v. a. și jumătate din grădina școlii.

Salarele se solvesc în rate lunari anticipative.

Pentru ocuparea acestor posturi se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

Concurenții au a-și așterne cererile instruite conform normelor din vigore, și eventual provădate cu documente despre serviciile lor de până acum pe terenul instrucțiunii, la subsemnatul oficiu protopresbiteral.

Brad, la 4 Iulie 1894.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Zarandului în conțelegere cu comitetul parochial:

Vasiliu Damian,

protopresbiter.

Nr. 585/1894

[146] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor de învățători la școlile populare din comunele mai jos însemnate, în protopresbiteratul Mercurei, se deschide concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare.

1. Cunta, un post de învățătoriu cu salar de 300 fl., cuartir și lemne.

2. Teu, un post de învățătoriu cu salar de 300 fl. și cuartir natural cu două odăi frumoase în edificiul școlii.

3. Gârbova, un post de învățătoriu cu salar de 300 fl., 4 stângini lemne de foc, din cari are a se încălzi și sala de învățământ, și cuartir natural în edificiul școlii.

Concurenții se se prezente până la alegere în comună la biserică spre a fi cunoscuți și în persoană.

Doritorii de a lua unul din aceste posturi se și asternă cererile de concurs subsemnatului oficiu în termenul deschis.

Mercurea, la 12 Iuliu 1894.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tracului Mercurei, în conțelegere cu comitetele parochiale concernente.

Ioan Droc,

protopresb.

Nr. 567/894

[149] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor de învățători din vacantele comune bisericesci mai jos însemnate în protopresbiteratul Târnavei se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român” și anume:

1. Blășel, salariu anual 300 fl. v. a. solviți în rate treilunare anticipative, cuartir și grădină de legumi. Concurenții la acest post au se și producă documentele în original și alesul se țină în dumineci și sărbători strună cu copii la liturgie.

2. Boian, salariu 300 fl. în bani solviți în rate treilunare anticipative, cuartir, lemne de foc și grădină de legumi.

Dela concurenți se recere se și producă atestatul de botez precum și celelalte documente în original și se se prezente odată în comună, spre a fi cunoscuți poporului arătându-și desteritatea în cântările bisericesci.

3. Boboalma, salariu 300 fl. în bani solviți în 4 rate, cuartir, lemne de foc și grădină de legumi.

4. Chinciș, salariu 300 fl. solviți în 6 rate la câte 2 luni, cuartir și grădină de legumi.

5. Fărău, salariu 300 fl. și cuartir.

6. Sânbenedic, salariu 300 fl. și cuartir.

7. Sălcud, salariu 300 florini. și cuartir.

Doritorii de a ocupa vre unul din aceste posturi vor avé a așterne rugărilor de concurs instruite conform legilor în vigore subsemnatului oficiu protopresbiteral în Cetatea de baltă (u. p. Kükülvár) până la termenul fiesat.

Cetatea de baltă, în 1 Iuliu 1894.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tracului Târnava în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Nicolae Todoran.

Ad. Nr. 232/894.

[144] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor vacante dela școlile din comunele mai jos însemnate în protopresbiteratul Turdei, se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

1. Agârbiciu cu salariu anual de 300 fl. din repartiție și fondul școlar, cuartir în edificiul școlii, lemne de foc, și grădină de legumi.

2. Hărăstăș, postul învățătoresc împreună cu cel cantoral, cu salariu anual de 300 fl. și anume 190 fl. din repartiția 30 fl. didactru și 80 fl. venite cantoral, cuartir în edificiul școlii, lemne de foc și grădină de legumi.

3. Hidiș, cu salariu anual de 300 fl. din repartiția, cuartir în edificiul școlii și lemne de foc.

4. Soporul de câmpie, postul învățătoresc împreună cu cel cantoral cu salariu anual de 300 fl. din repartiție, lada biserice și venitele cantoral, cuartir în edificiul școlii și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi, au a-și așterne cererile concursuale instruite conform normelor în vigore până la termenul susindicat oficiului protopresbiteral mai jos semnat și a se prezenta înainte de alegere în vre-o Duminecă sau sărbătoare în biserică spre a-și arăta desteritatea în cântări și tipic.

Dacă concurentul la postul din Agârbiciu va fi apt a lucra în timp liber în cancelaria protopresbiterală, pentru acesta va primi onorar separat.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Turdei, (per Gyéres, în Agârbiciu) în conțelegere cu comitetele parochiale respective.

Agârbiciu, 15 Iuliu 1894

Petru Roșca,

protopresbiter.

Nr. 45/894

[130] 3—3

CONCURS.

La școala elementară pregătitoare legată de gimnasiul public român gr. or. din Brad protopresbiteratul Zarandului devenind vacant un post de

învățător, pentru întregirea lui se descrie concurs. Alesul va avea se instrui-eze și elevii gimnasiali în cânt.

Emolumentele sunt:

1. Salariul fundamental anual de 450 fl.

2. După 10 ani de serviciu la acest institut odată pentru totdeauna un adaus de 50 fl.

3. Pentru instruirea elevilor gimnasiali în cânt o remunerațiune anuală de 100 fl.

Atât salariul cât și remunerațiunea se va solvi anticipative în rate lunari din casa fondului gimnasial.

Doritorii de a reflecta la acest post vor avé se și asternă suplicele lor de concurs instruite conform legilor în vigore în termen de 30 zile dela prima publicare a concursului în „Telegraful Român” comitetului gimnasial.

Dat Brad, din ședința comitetului gimnasiului român gr. or. ținută la 23 Iuliu 1894.

V. Damian,

președinte.

Dr. P. Opreș,

secretar.

Ad. Nr. 445/894

[131] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor de învățători la școlile din comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Clușului prin acesta se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

1. Belecui, salar de 300 fl. cuartir cu grădină și lemne de foc.

2. Călatamare, salar de 300 fl. cuartir cu grădina și lemne de foc.

3. Cojocna, salar de 300 fl. cuartir cu grădină și lemne de foc.

4. Geaca, salar de 300 fl. cuartir cu grădină și lemne de foc.

5. Mociu, salar de 300 fl. cuartir cu grădină și lemne de foc.

Aceia cari vor fi aleși de învățători în aceste posturi, sunt datori: ca în zile de Dumineci și sărbători, se cânte în cor cu copii în santa biserică.

Doritorii de a ocupa vre-unul din din aceste posturi au a-și așterne suplicele subsemnatului oficiu până la termenul sus indicat, instruite conform normelor din vigore și a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare la biserică spre a-și arăta desteritatea în cântări. Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu comitetele parochiale.

Clușiu, 4 Iuliu 1894.

Taliu Roșescu,

protopresbiter.

Nr. 401/894

[126] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunilor învățătoresci vacante din comunele bisericesci mai jos însemnate în protopresbiteratul Ungurașului se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare și anume:

1. Miluan, salariu anual de 300 fl. și cuartir.

2. Rachiș, salariu anual de 300 fl. și cuartir.

3. Sântă-Mărie, salariu anual de 300 fl. și cuartir, împreună și cu cantoralul.

4. Unguraș, învățător adjunct cu salariu anual 200 fl. și cuartir.

Concurenții se se prezente înainte de alegere în singuraticile parochii spre a și arăta desteritatea în cântări și tipic.

Petițiunile concursuale în regulă instruite se se asternă la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis p. u. Hidalmás.

Fizes-Sânpetru, 3 Iuliu 1894.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tracului Ungurașului în conțelegere cu respectivele comitete parochiale.

Paul Roșca,

protopresb.

Nr. 260 — 1894

[132] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci din comunele mai jos însemnate prin acesta se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

1. Blășeni, Criș și Grosuri cu salariu de 300 fl. din repartiție, cuartir și 2 stângini de lemne din cari are se se încăldescă și sala de învățământ.

2. Bucesiu, cu salariu în bani 250 fl. venitul cantoral 14 fl. 3 stângini de lemne à 12 fl. de tot 300 fl. și cuartir.

3. Mesteacăn, cu salariu de 300 fl. dintre cari 220 fl. din repartiție și 80 fl. din cassa bisericii.

4. Seliște-Trestia, cu salariu de 300 fl. din repartiție, cuartir, grădină și 4 stângini de lemne din cari are se se încăldescă și sala de învățământ.

Petenții au a-și așterne cererile instruite în sensul normelor din vigore și provădate cu documente despre eventuala pracsă învățătorescă subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Brad, la 28 Iunie 1894.

Oficiul protopresb. gr. or. al Zarandului.

Vasiliu Damian,

protopresbiter.

Nr. 508/894.

[123] 3—3

CONCURS.

Devenind vacant postul învățătoresc dela școala elementară gr. or. din comuna Rotbav, protopresbiteratul Brașovului, pentru ocuparea lui se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

Emolumentele împreună cu acest post învățătoresc sunt:

a) din alodiul comunal 100 fl.;

b) din lada biserice 50 fl.;

c) din arunc dela popor 100 fl.;

d) din didactru dela copii cari cercetază școala 50 fl. Suma 300 fl.

Alesul învățător va primi și cuartir gratuit și diurn pentru conferințe 5 fl. anual.

Concurenții vor avea a-și așterne petițiunile lor, instruite în sensul legilor din vigore subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis, ér până la alegere a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare poporului în biserică, spre a-și arăta desteritatea lor în cântări.

Brașov, 20 Iunie 1894.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Brașovului în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

In absența Onor. domn
protopop actual

Bartolomei Bainlescu,

protopresbiter ca locțiitor.

Nr. 387.

[121] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei de clasa III din comuna Răcătau, protopresbiteratul Sebeșului se scrie a treia oră concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

Dotățiunea împreună cu acest post e de 402 fl. v. a. despre care se pot trage informațiuni mai deaprobe dela comitetul parochial și oficiul protopresbiteral.

Doritorii de a ocupa acest post de paroch au a-și așterne cererile instruite conform normelor din vigore subsemnatului oficiu protopresbiteral până la termenul susindicat.

Sebeș, 25 Iunie, 1894.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Tipeiu,

protopresbiter.